

Μοναστήριον Μύρτου

Ένα βήμα πριν την

κατάρευση βρίσκεται το μοναστήρι του Αγίου Παντελεήμονα στην Μύρτου, το οποίο ως γνωστό μετά την εισβολή μετατράπηκε σε τουρκικό στρατόπεδο. Λίγο μετά το άνοιγμα των οδοφραγμάτων το 2003 εγκαταλήφθηκε, προφανώς , γιατί είχε καταστεί επικίνδυνο για τον κατοχικό στρατό. Το μοναστήρι μέχρι το 1974 ήταν ένα από τα σημαντικότερα χριστιανικά προσκυνήματα της Κύπρου. Σήμερα η λέξη κατάθλιψη δεν μπορεί να αποδώσει τα αισθήματα , που νοιώθει ο επισκέπτης στην θέα της καταρρέουσας μονής. Η μεταχείριση της μονής, όπως και άλλων μνημείων στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου , παραπέμπει στις κατεσταμμένες εκκλησίες και μοναστήρια της Μικράς

Ασίας, όπου μόνο τα κουφάρια τους έμειναν , μετά την βίαιη εκδίωξη του ελληνικού πληθυσμού το 1922.

Τα υποστηλωτικά έργα , που είχαν αρχίσει πριν περίπου δύο χρόνια σε κάποια από τα κελιά, στο πλαίσιο του προγράμματος της Μεικτής Επιτροπής για την συντήρηση μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς έχουν μείνει ημιτελή. Εργασίες δεν γίνονται για την γενικότερη αποκατάσταση της μονής.

Ο σημερινός επισκέπτης αντικρίζει το χειρότερο θέαμα , όταν εισέλθει στον ναό το (καθολικό) του μοναστηριού. Στα παράθυρα υπάρχουν συρματοπλέγματα, η κύρια είσοδος είναι κλειστή, αλλά η νότια είναι ορθάνοικτη και , εκτός από τους ανθρώπους, άνετα μπορούν να εισέλθουν πουλιά ή άλλα ζώα.

Αξιοσημείωτο είναι ότι σε ένα από τους εξωτερικούς τοίχους του ναού υπάρχει ξεθωριασμένο από τον χρόνο το έμβλημα της επάρατης Απριλιανής χούντας των Αθηνών του 1967.

Σύμφωνα με την παράδοση τον 5 ο αιώνα μ.Χ. δύο καλόγεροι από την Μικρά Ασία έφτασαν στη Μύρτου κρατώντας μια εικόνα του Αγίου Παντελεήμονα, στην οποία ήταν κρυμμένο ένα κομμάτι από το δάκτυλο του Αγίου. Η εικόνα και το μέρος του λειψάνου του Αγίου έγιναν αιτία για πολλά θαύματα στους πιστούς της περιοχής , οι οποίοι ως ένδειξη σεβασμού, έκτισαν πρώτα ναό και ύστερα μοναστήρι προς τιμήν του. Το μοναστήρι πρέπει να ιδρύθηκε κοντά στα 1735, χρονολογία κατά την οποία το επισκέφτηκε ο Ρώσος μοναχός Βασίλειος Μπάρσκι.

Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας η μονή ανακαινίστηκε από τον Μητροπολίτη Κυρηναίας Χρύσανθο και απέκτησε διώροφο συγκρότημα στα νότια και δυτικά για να ικανοποιήσει, τόσο τις ανάγκες των μοναχών, όσο και της Μητροπόλεως Κυρηναίας, η οποία είχε εκεί την έδρα της μέχρι το 1917. Το καθολικό αποτελείται από ένα δίκλιτο θολωτό κτίσμα, που το κοσμούσαν ανεικονικές τοιχογραφίες και ένα εξαιρετικής τέχνης επιχρυσωμένο ξυλόγλυπτο εικονοστάσιο, που κατασκευάστηκε το 1743. Στο εικονοστάσιο ήταν τοποθετημένες αξιόλογες μεταβυζαντινές εικόνες που έχουν κλαπεί από τους Τούρκους. Από αυτές ξεχώριζαν δύο από τις εικόνες του Αγίου Παντελεήμονα, η προσκυνηματική, με αργυρή επένδυση (έργο του Ιωάννη Κορνάρου, 1798), που ήταν πάντα γεμάτη από αφιερώματα των πιστών και η άλλη, η κτητορική, που παρίστανε τον Άγιο Παντελεήμονα με τον Επίσκοπο Κυρηναίας Χρύσανθο γονατιστό στα αριστερά του (1770). Στο μοναστήρι λειτουργούσε ελληνικό σχολείο τον 19 ο αιώνα. Το καμπαναριό , του 1839, είναι από τα πρώτα της τουρκοκρατίας. Παρόλο, που η μονή έγινε στρατόπεδο στο καμπαναριό διατηρούνται δύο καμπάνες.

Στις αρχές του 20ού αιώνα, το μοναστήρι φιλοξενούσε 10 μοναχούς, με τελευταίο τον Σωφρόνιο Μιχαηλίδη, που κοιμήθηκε εγκλωβισμένος στη Μύρτου στις 27 Ιουλίου 1976, ανήμερα της εορτής του Αγίου Παντελεήμονα

A.BIKETOS

Πηγή:churchofcyprus.org.cy